

29. srpnja 2022.

Na poslovni broj: St-5261/16

Naš broj: 541

TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU

Stečajna vjerovnica: Dinka Jurašić iz Zagreba, Bužanova 41, OIB: 35100008904, zastupana po odvjetniku dr. sc. Nevenu Cirkveniju iz Zagreba, Radićeva 27,

Stečajni dužnik: AKUSTIK d.o.o. u stečaju iz Zagreba, I. Sunekov odvojak 28, OIB: 19225773371

**PRIJEDLOG STEČAJNE VJEROVNICE
ZA DOPUŠTENJE REVIZIJE**

Putem e-komunikacije

Stečajna vjerovnica protiv rješenja Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj Pž-1579/2022-2 od 6. svibnja 2020. godine podnosi prijedlog za dopuštenje revizije sukladno čl. 19. st. 8. Stečajnog zakona, a u svezi čl. 385.a Zakona o parničnom postupku. Stečajna vjerovnica ovaj prijedlog podnosi zbog pravnih pitanja koja su nižestupanjski sudovi razmatrali, a koja su važna za razvoj prava u sudskoj praksi i koja pitanja su ujedno od iznimne važnosti za odluku u predmetnom postupku:

1. Primjenjuje li se u stečajnom postupku prilikom namirenja stečajnog vjerovnika prvog višeg isplatnog reda kao bivšeg radnika odredba čl. 172. Zakona o obveznim odnosima?

Mjerodavno pravo sadržano je u sljedećoj zakonskoj odredbi:

Člankom 172. Zakona o obveznim odnosima propisano je: „Ako dužnik pored glavnice duguje i kamate i troškove, prvo se namiruju troškovi, zatim kamate i napokon glavnica.“

a) važnost revizijskog pitanja za odluku o postupku

Navedeno pitanje važno je za odluku u postupku s obzirom da je stečajna vjerovnica u stečajnom postupku poslovni broj St-5261/16 utvrđena kao vjerovnik prvog višeg isplatnog reda kao bivši radnik stečajnog dužnika te je neosnovano kao bivši radnik zakinuta za neisplaćeni iznos, koji joj je zajedno s isplaćenim trebao biti isplaćen na ime tražbine s osnove priznatih zatezних kamata.

Prvostupanjski sud je rješenjem o utvrđenim i osporenim tražbinama od 18. veljače 2019. godine utvrdio da je stečajnoj vjerovnici priznata tražbina u visini od 611.021,04 kn i to kako je prijavljeno bruto iznos od 261.563,37 kn, neto iznos od 143.213,79 kn, kamate u iznosu od 431.992,61 kn te kamate na neto iznos u iznosu od 236.528,91 kn.

Stečajni upravitelj je u prijedlogu za diobu od 12. travnja 2021. godine kao iznos za namirenje stečajne vjerovnice naveo iznos od 101.522,21 kn. Kako iznos od 236.528,91 kn, koji je rješenjem od 18. veljače 2019. godine utvrđen kao kamate na neto iznos, premašuje iznos od 101.522,21 kn, koji je utvrđen kao iznos za namirenje stečajne vjerovnice, cjelokupni iznos od 101.522,21 kn je trebao biti isplaćen stečajnoj vjerovnici.

Suprotno navedenom stečajni upravitelj je u završnom računu od 28. lipnja 2021. godine naveo da iznos od 101.522,21 kn predstavlja bruto iznos iz kojega su plaćeni svi doprinosi i porezi. Stoga je stečajna vjerovnica prvenstveno istaknula prigovor na način da joj s osnove zateznih kamata pripada cjelokupan utvrđeni iznos za namirenje, a koji iznos je naveden u prijedlogu za diobu od 12. travnja 2021. godine. Stečajna vjerovnica se pritom pozvala na odredbu čl. 172. Zakona o obveznim odnosima, a s obzirom da Stečajni zakon ne derogira ovu odredbu te se odredba čl. 172. ima prvenstveno primijeniti.

Dakle, stečajna vjerovnica smatra da joj pripada puni iznos od 101.522,21 kn i to na ime zateznih kamata te isplaćeni iznos nije trebao biti isplaćen kao glavnica (bruto plaća) već jedino kao zatezne kamate i to stečajnoj vjerovnici u ukupnom iznosu.

Istina je da je temelj za potraživanje stečajne vjerovnice presuda kojom je stečajnoj vjerovnici dosuđen iznos u bruto iznosu, ali isto tako su istom presudom stečajnoj vjerovnici dosuđene i zatezne kamate, a koje su utvrđene rješenjem prvostupanijskog suda od 18. veljače 2019. godine.

Suprotno navedenom, pobijano drugostupanijsko rješenje povodom žalbe stečajne vjerovnice, u obrazloženju navodi: „Prije svega, ovaj sud ukazuje žaliteljici da primjena odredbe čl. 172. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15, dalje: ZOO), koja uređuje situaciju uračunavanja ispunjenja, kada dužnik pored glavnice duguje i kamate i troškove, nije primjenjiva u stečajnom postupku.

U stečajnom postupku, koji se provodi po specijalnim pravilima sadržanim u Stečajnom zakonu tražbine vjerovnika svrstavaju se u isplatne redove te se vjerovnici kasnijeg reda mogu namiriti tek pošto budu u cijelosti namireni vjerovnici prethodnog isplatnog reda. Tražbine svrstane unutar istog isplatnog reda imaju jednako prvenstvo u namirenju bez obzira na to je li riječ o glavnici, kamatama ili troškovima. Ako priljev gotovog novca dobiven prodajom imovine stečajnog dužnika nije dostatan da bi se namirile sve tražbine unutar istog isplatnog reda, one se namiruju razmjerno (čl. 137. st. 2. SZ-a). Dakle, prijavljena tražbina stečajne vjerovnice po osnovi naknade plaće iz radnog odnosa prema stečajnom dužniku kao poslodavcu, ima kvalitetu tražbine prvog višeg isplatnog reda u cjelini te između sebe nije djeljiva na kamate, troškove i glavnici.“

Pobijano drugostupanijsko rješenje se poziva na „specijalna pravila sadržana u Stečajnom zakonu“ međutim pritom ne navodi koja bi to specijalna pravila konkretno bila. Drugostupanijsko rješenje ispravno navodi da se tražbine unutar istog isplatnog reda namiruju razmjerno te se poziva na odredbu čl. 137. st. 2. Stečajnog zakona. Međutim, drugostupanijski sud pogrešno primjenjuje materijalno pravo, odnosno pogrešno primjenjuje ovu zakonsku odredbu na konkretnu situaciju, s obzirom da se ova zakonska odredba odnosi na situaciju kada su u isti isplatni red svrstane tražbine dva ili više različitih vjerovnika. U konkretnom slučaju to su tražbine ovdje stečajne vjerovnice i Ministarstva financija, kao vjerovnika prvog višeg isplatnog reda i njihove se tražbine, sukladno odredbi čl. 137. st. 2. Stečajnog zakona namiruju razmjerno postotku učešća

u iznosu koji je predviđen za namirenje i koji je dobiven prodajom imovine stečajnog dužnika. Smisao i svrha ove odredbe je zaštita više vjerovnika unutar istog isplatnog reda, kako bi se osiguralo da svi budu jednako namireni i da ni jedan od vjerovnika u istom isplatnom redu ne bude zakinut. To nikako ne znači da bi ta odredba bila primjenjiva i na tražbinu i namirenje tražbine jednog od više vjerovnika unutar istog isplatnog reda kao što ju u konkretnom slučaju i u kojem slučaju takva zaštita nije potrebna.

Također drugostupanjski sud pogrešno navodi da „prijavljena tražbina stečajne vjerovnice po osnovi naknade plaće iz radnog odnosa prema stečajnom dužniku kao poslodavcu, ima kvalitetu tražbine prvog višeg isplatnog reda u cjelini te između sebe nije djeljiva na kamate, troškove i glavnica.“ Ovo je netočno iz jednostavnog razloga što su presudom, na kojoj stečajna vjerovnica temelji svoju tražbinu, stečajnoj vjerovnici dosuđene kako glavnica tako i zatezne kamate. Ovo potvrđuje i rješenje prvostupanjskog suda od 18. veljače 2019. godine, u kojem je navedena tražbina stečajne vjerovnice podijeljena kako na glavnica tako i na zatezne kamate.

Ako bi se i prihvatio stav drugostupanjskog suda, kamate koje su priznate stečajnoj vjerovnici također bi se trebale razmjerno namiriti pa bi i trebale biti razmjerno isplaćene stečajnoj vjerovnici s obzirom da su priznate zatezne kamate i na neto iznos u iznosu od 236.528,91 kn.

Drugostupanjsko rješenje također neosnovano navodi da „iz prigovora stečajne vjerovnice na taj popis, koje ponavlja i u svojoj žalbi, proizlazi da ona ne prigovara onome kako je popis sastavljen - visini u njemu utvrđene tražbine niti izračunu razmjernog dijela u kojem bi trebala biti namirena, već tome da stečajni upravitelj pri provedbi diobe nju nije namirio u skladu s diobnim popisom.“ Stečajna vjerovnica je u svojoj žalbi isticala da je stečajni upravitelj dostavio u spis prijedlog za diobu od 12. travnja 2021. godine, u kojem navodi da je iznos od 101.522,21 kn iznos za namirenje stečajne vjerovnice. Na ovaj prijedlog za diobu sud je dao suglasnost 21. svibnja 2021. godine. Kako se u prijedlogu za diobu stečajnog upravitelja ne spominju obračunati porezi i doprinosi te kako sud nije dao suglasnost za drugačiju isplatu, cjelokupan iznos od 101.522,21 kn je prvenstveno trebao biti uplaćen ovdje stečajnoj vjerovnici.

Stoga suprotno navodima iz pobijanog drugostupanjskog rješenja žalbeni navodi stečajne vjerovnice, koji se odnose na način provedbe isplate, jesu od utjecaja na pravilnost i zakonitost sačinjenog završnog popisa, koji joj je prethodio, jer je način na koji je isplata provedena direktno suprotan prijedlogu za diobu, a na koji je sud dao suglasnost.

Stečajna vjerovnica ističe da se ovdje radi o primjeni materijalnog prava na koje sud pazi po službenoj dužnosti sukladno odredbi čl. 365. st. 2. Zakona o parničnom postupku, a koja se sukladno odredbi čl. 10. Stečajnog zakona, primjenjuje i u stečajnim postupcima. Prihvatanjem stava prvostupanjskog suda o neosnovanosti prigovora stečajne vjerovnice, usprkos jasnoj zakonskoj odredbi čl. 172. Zakona obveznim odnosima, drugostupanjski sud je također pogrešno primijenio materijalno pravo.

b) važnost revizijskog pitanja za razvoj prava u sudskoj praksi

Stečajna vjerovnica nije uspjela pronaći sudsku praksu koja zauzima stajališta iz pobijanih rješenja, baš kao što nije pronađena ni drugačija sudska praksa od rješenja u ovom postupku pa da bi ovo postavljeno pitanje bilo bitno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni. Međutim, stečajna vjerovnica

ukazuje da je ovo pitanje bitno za razvoj prava kroz sudsku praksu jer pored pobijanih rješenja stečajna vjerovnica nije uspjela pronaći sudsku praksu drugostupanjskih sudova pa tako ni Vrhovnog suda Republike Hrvatske, koja daje odgovor na postavljeno pitanje odnosno koja odgovara na pitanje prvenstvene primjene odredbe čl. 172. Zakona o obveznim odnosima u stečajnom postupku i na koju bi se stečajna vjerovnica pozvala.

Stavovi zauzeti u odlukama sudova u ovom predmetu predstavljaju pogrešnu primjenu materijalnog prava, tj. neprimjenu obvezujućih zakonskih odredbi. Pobijana rješenja stoga stvaraju susku praksu koja je pogrešna i na štetu radnika.

Citirana odredba Zakona o obveznim odnosima koja regulira način uračunavanja prilikom ispunjenja obveze predstavlja materijalno pravo koje su svi sudovi bez rezerve u obvezi primijeniti. Kako je to u konkretnom slučaju izostalo iznimno je važno postaviti temelj u sudskoj praksi koji će ubuduće služiti kao obvezujuće smjernice za ispravno suđenje odnosno ispravnu primjenu prava i time za ispravno donošenje sudskih odluka.

- 2. *Da li bruto plaća obuhvaća samo doprinose iz plaće ili i doprinose na plaću te shodno tome ima li stečajni upravitelj, prilikom namirenja stečajnog vjerovnika prvog višeg isplatnog reda kao bivšeg radnika stečajnog dužnika, pravo iz iznosa koji je određen za namirenje stečajnog vjerovnika isplatiti samo doprinose iz plaće, koji se isplaćuju na teret radnika, ili i doprinose na plaću, koji se isplaćuju na teret poslodavca?***

Mjerodavno pravo sadržano je u sljedećim zakonskim odredbama:

Člankom 7. st. 1. t. 23. Zakona o doprinosima (NN 84/2008, 152/2008, 94/2009) propisano je: „Ukupan iznos primitka (bruto) sadrži iznose doprinosa iz osnovice te iznose poreza i prireza porezu na dohodak i neto iznos“.

Člankom 19. st. 1. Zakona o doprinosima propisano je: „Za osiguranika po osnovi radnog odnosa (članak. 9. stavak 1. točka 1.) obveznik doprinosa iz osnovice je osiguranik, a obveznik doprinosa na osnovicu jest poslodavac ili druga osoba, koja umjesto poslodavca osiguraniku isplaćuje plaću.“

Člankom 20. st. 1. Zakona o doprinosima propisano je:

„(1) Doprinosi se obračunavaju iz osnovice i na osnovicu prema mjesečnoj osnovici – plaći iz članka 21. i prema ostalim primicima iz članka 22. ovoga Zakona, i to:

1. doprinosi iz osnovice:

1.1. doprinos za mirovinsko osiguranje

1.2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (za osiguranika tog osiguranja)

2. doprinosi na osnovicu:

2.1. doprinos za zdravstveno osiguranje

2.2. doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu

2.3. doprinos za zapošljavanje.“

a) važnost revizijskog pitanja za odluku o postupku

Stečajna vjerovnica je tijekom postupka istaknula podredni prigovor na obračun isplaćenih doprinosa, poreza i neto plaće. Stečajna vjerovnica je istaknula da se iz iznosa od 101.522,20 kn, koji se isplaćuje i koji je utvrđen završnim popisom, obračunavaju

samo doprinosi iz plaće (odnosno da taj iznos predstavlja samo tzv. bruto 1), a ne i doprinosi na plaću (odnosno da taj iznos ne predstavlja tzv. bruto 2), s obzirom da se doprinosi na plaću uvijek isplaćuju na teret poslodavca, a ne radnika te da bi ispravan iznos isplaćene neto plaće trebao bio 62.006,23 kn, a ne 52.943,97 kn. Da se radi o bruto iznosu (tzv. bruto 1) razvidno je i iz završnog računa stečajnog upravitelja od 28. lipnja 2021. godine u kojem stečajni upravitelj navodi: „U odnosu na Dinu Jurašić 101.522,21 kuna predstavlja bruto iznos iz kojeg su plaćeni svi doprinosi i porezi“.

Međutim, stečajni upravitelj je postupio protivno citiranim zakonskim odredbama, a što je vidljivo je iz priloga završnog računa stečajnog upravitelja od 28. lipnja 2021. godine (str. 3. Pregleda realiziranih naloga), jer su vidljive uplate na ime doprinosa za zdravstveno osiguranje, doprinosa za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu i doprinosa za zapošljavanje.

Stav stečajne vjerovnice potvrdila je i Porezna uprava u svojem odgovoru od 29. prosinca 2021. godine: „... iznosi navedeni u presudi predstavljaju bruto primitak koji predstavlja neto iznos koji pripada radniku, uvećan za porez na dohodak i prirez porezu na dohodak (što ga poslodavac obračunava, obustavlja i uplaćuje u ime radnika) i uvećan za doprinose za obvezna mirovinska osiguranja (što ga poslodavac obračunava, obustavlja i uplaćuje u ime radnika kao osiguranika) prema propisima koji su bili u primjeni u vrijeme kada je plaća trebala biti isplaćena. Iznosi primitaka iz presude predstavljaju bruto iznos primitaka na koji je poslodavac imao obvezu obračunati doprinose na osnovicu s obzirom da je poslodavac (isplatiatelj primitka) obveznik doprinosa na osnovicu.“

Stoga stečajna vjerovnica drži da stečajni upravitelj nije imao pravo iznos od 101.522,00 kn tretirati kao tzv. bruto 2, odnosno iz ovog iznosa isplatiti i doprinose na plaću koji terete poslodavca no ne i radnika. Iz iznosa dosuđenog presudom, na kojoj stečajna vjerovnica temelji svoju tražbinu, stečajna vjerovnica bi kao bivši radnik zaprimila neto plaću dok bi stečajni dužnik kao poslodavac bi dužan isplatiti dužna davanja (doprinosi i porezi) iz plaće, dok bi doprinose na plaću bio obavezan platiti na svoj teret. Ovakav način isplate svakako se analogno mora primjenjivati i u stečajnom postupku.

Nevedeni stav stečajne vjerovnice potvrđuje i prvostupanjsko rješenje, koje ponavlja navode iz odgovora Porezne uprave, međutim ne uvažava prigovor stečajne vjerovnice.

Prigovor u odnosu na način obračuna neto plaće, doprinosa i poreza, kako je ranije opisano, stečajna vjerovnica je ponovila u svojoj žalbi. Međutim, pobijano drugostupanjsko rješenje uopće ne navodi niti obrazlaže da li je navedeni prigovor osnovan ili nije, već bez ikakvog obrazloženja u ovom smislu odbija žalbu stečajne vjerovnice i time postupa na njezinu štetu kao bivšeg radnika.

Ovo samo po sebi predstavlja ne samo bitnu povredu odredbe parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. Zakona o parničnom postupku, koja se sukladno odredbi čl. 10. Stečajnog zakona primjenjuje i u stečajnim postupcima, već i samovolju, tj. arbitrarnost koja vrijeđa pravo stečajne vjerovnice na pravično suđenje iz čl. 29. st. 1. Ustava Republike Hrvatske i prava na pošteno suđenje iz čl. 6.1 Europske Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljenih sloboda, ali i pravo stečajne vjerovnice na vlasništvo iz čl. 48. st. 1. Ustava Republike Hrvatske. Osim toga prihvaćanjem stajališta prvostupanjskog suda o pogrešnoj primjeni materijalnog prava, odnosno ne otklanjanjem pogreške u primjeni materijalnog prava, drugostupanjski sud postupa suprotno odredbi čl. 365. st. 2. Zakona o parničnom postupku, koja ga obvezuje da po službenoj dužnosti pazi na pravilnu primjenu materijalnog prava.

b) važnost revizijskog pitanja za razvoj prava u sudskoj praksi

Stečajna vjerovnica nije uspjela pronaći sudsku praksu koja zauzima stajališta iz pobijanih rješenja, baš kao što nije pronađena ni drugačija sudska praksa od rješenja u ovom postupku pa da bi ovo postavljeno pitanje bilo bitno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni. Međutim, stečajna vjerovnica ukazuje da je ovo pitanje bitno za razvoj prava kroz sudsku praksu jer pored pobijanih rješenja stečajna vjerovnica nije uspjela pronaći sudsku praksu drugostupanjskih sudova pa tako ni Vrhovnog suda Republike Hrvatske, koja daje odgovor na postavljeno pitanje odnosno koja odgovara na pitanje načina obračuna i isplate doprinosa iz osnovice odnosno na osnovicu u stečajnom postupku i na koju bi se stečajna vjerovnica pozvala.

Stavovi zauzeti u odlukama sudova u ovom predmetu predstavljaju pogrešnu primjenu materijalnog prava, tj. neprimjenu obvezujućih zakonskih odredbi. Pobijana rješenja stoga stvaraju susku praksu koja je pogrešna i na štetu radnika.

Citirane zakonske odredbe, koje reguliraju način obračunavanja i isplate neto plaće, doprinosa i poreza, predstavljaju materijalno pravo koje su svi sudovi bez rezerve u obvezi primijeniti. Kako je to u konkretnom slučaju izostalo iznimno je važno postaviti temelj u sudskoj praksi koji će ubuduće služiti kao obvezujuće smjernice za ispravno suđenje odnosno ispravnu primjenu prava i time za ispravno donošenje sudskih odluka.

Slijedom svega navedenog, stečajna vjerovnica predlaže Vrhovnom sudu Republike Hrvatske da joj dopusti podnošenje revizije u predmetnom postupku.

Dinka Jurašić

U privitku:

1. *Prijava tražbine stečajne vjerovnice od 23.10.2018. god.*
2. *Rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu od 18.2.2019. god.*
3. *Prijedlog stečajnog upravitelja za diobu od 12.4.2021. god.*
4. *Suglasnost od 21.5.2021. god.*
5. *Završni račun stečajnog upravitelja od 28.6.2021. god.*
6. *Zapisnik sa završnog ročišta od 6.7.2021. god.*
7. *Zapisnik sa skupštine vjerovnika od 25.1.2022. god.*
8. *Rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu od 8.3.2022. god.*
9. *Žalba stečajne vjerovnice od 22.3.2022. god.*
10. *Rješenje Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske od 6.5.2022. god.*